

Sammanfattning

Alkoholkonsumtionen i Sverige består av två delar: 1) den i Sverige registrerade försäljningen och 2) den oregistrerade delen som består av införsel från utlandet, köp via Internet samt hemtillverkning. Huvudsyftet med Monitormätningarna är att summera båda dessa delar för att få en bild av den totala konsumtionen i landet.

I samband med att CAN övertog Monitormätningarna 2013 genomfördes ett antal förändringar i den metodik som använts för att få en bild av den oregistrerade delen av konsumtionen. Förändringarna har inneburit att tidigare publicerade uppgifter reviderats bland annat för att göra dem jämförbara med de uppgifter som kommer att publiceras för år 2013 och framåt. I den här rapporten redovisas de reviderade uppgifterna för perioden 2001–2012.

Monitormätningarna sker på anskaffningsplanet (köp, införsel och hemtillverkning) och inte på konsumtionsplanet. Över en längre tidsperiod är dock konsumtionen i stort sett densamma som anskaffningen på nationell nivå. I rapporten anges konsumtionen (eller anskaffningen) oftast i ren alkohol per invånare 15 år och äldre.

Nedan summeras centrala resultat från analyserna.

Minskad alkoholkonsumtion sedan 2004

- År 2012 uppgick den totala alkoholkonsumtionen till 9,1 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre. Det är 3 % mer än 2001. Konsumtionen ökade med 20 % mellan åren 2001 och 2004. Mellan 2004 och 2012 sjönk den med 14 %.

Vin är den dryck som konsumeras mest

- År 2012 stod vin för 42 % av svenskarnas alkoholkonsumtion följt av starköl med 28 %, sprit med 22 %, folköl med 6 % och cider med 2 %.

Ökad konsumtion av vin och starköl

- Konsumtionen av vin ökade kraftigt mellan åren 2001 och 2012. Ökningen var 26 %. Starkölskonsumtionen ökade med 5 %.
- Sett över en längre tidsperiod var konsumtionsökningarna av vin och starköl större. Mellan åren 1996 och 2012 ökade vinkonsumtionen med ungefär 65 % och konsumtionen av starköl med drygt 50 %. Det var framförallt Systembolagets försäljning som ökade. Mellan åren 1996 och 2012 var ökningarna på Systembolaget ungefär 85 % för vinet och nästan 100 % för starkölet.

Minskad konsumtion av sprit

- Konsumtionen (anskaffningen) av sprit ökade mellan åren 2001 till 2004 med 20 % för att därefter minska. Mellan 2001 och 2012 minskade spritkonsumtionen med 18 %.
- Sett över en längre tidsperiod var minskningen av spritkonsumtionen större. Mellan åren 1996 och 2012 minskade spritkonsumtionen med ungefär 25 %.

Systembolaget är den största källan till den alkohol som konsumeras

- Systembolaget var den största källan till den alkohol som konsumerades 2012. Deras andel uppgick till 63 % följt av resandeförseln med 14 %, försäljning på restauranger med 10 % och livsmedelsbutiker (folköl) med 6 %.
- Smugglad alkohol stod för 5 % av den totala konsumtionen, hemtillverkning för 1 % och internhandeln för 0,5 %.

Ökad försäljning på Systembolaget, ökad smuggling men minskad resandeförsel och hemtillverkning

- Under perioden 2001–2012 ökade försäljningen på Systembolaget med 24 %.
- Både resandeförseln och den smugglade alkoholen ökade kraftigt mellan 2001 och 2004 för att därefter minska. Mellan åren 2001 och 2012 minskade resandeförseln med 24 % samtidigt som den smugglade alkoholen ökade med 11 %.
- Den hemtillverkade alkoholen minskade kraftigt under perioden. Hembränningen av sprit minskade med 59 %.
- Livsmedelsbutikernas försäljning av folköl minskade med 35 % under perioden.